

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Аспірантура і докторантура

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ»**

III Всеукраїнська науково-практична конференція

- 1 -

ПОЛТАВА 2025

УДК 001.891:061.3(477)

Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених: *Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*. м. Полтава, 14-15 квітня 2025 р. Полтава, 2025. 532 с.

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та технологій.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: агрономії; ветеринарної медицини; галузевого машинобудування; економіки; менеджменту; публічного управління та адміністрування; технології виробництва та переробки продукції тваринництва; інформаційних систем та технологій.

- 2 -

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори та їх наукові керівники. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/news/kruglyy-stil-aktualni-putannya-vyshchoyi-osvity-dosvid-problemy-innovaciyi>) у розділі «Аспірантура», «Події», а також у репозитарії ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>).

© Автори, 2025

© Аспірантура і докторантура, 2025

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

СІРЕНКО ОЛЕНА – к.е.н., доцент, завідувачка аспірантури і докторантури, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ШОСТЯ АНАТОЛІЙ - д.с.г.н., старший науковий співробітник, професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва, проректор з наукової педагогічної, наукової роботи

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГАНГУР ВОЛОДИМИР - д.с.-г.н., ст.н.с., завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету

ЄВСТАФ'ЄВА ВАЛЕНТИНА - д.вет.н., професор, професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету

ЗОРЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОСЬ-КІОР МИКОЛА - д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

КОБЕЛЄВА ТЕТЯНА - д.е.н., професорка, професорка кафедри економіки бізнесу та міжнародних економічних відносин Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"

ЛОЗИНСЬКА ТАМАРА - д. держ. упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету

МЕЛЬНИЧУК ВІТАЛІЙ - д. вет. н., професор завідувач кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

САХНО ТАМАРА - д.х.н., с.н.с., професор кафедри біотехнології та хімії Полтавського державного аграрного університету

ТОЦЬКА ОЛЕСЯ - д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ЦВІЛИЙ СЕРГІЙ - к.е.н., доцент, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка»

ЯХІН СЕРГІЙ - к.т.н., доцент, завідувач кафедри будівництва та професійної освіти Полтавського державного аграрного університету

«Хто думає про науку, той любить її, а хто її любить, той ніколи не перестає вчитися, хоча б зовні він і здавався бездіяльним»

Григорій Сковорода

15 квітня 2025 року на базі Полтавського державного аграрного університету відбулася **III Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених»** - платформа, що щороку об'єднує активних, креативних і талановитих молодих дослідників з усієї України.

4

Цьогорічна конференція стала не лише простором для презентації наукових здобутків, а й діалогом поколінь — молодих науковців, досвідчених викладачів, керівників наукових проєктів і фахівців-практиків.

Тематичні напрями конференції охопили:

- **Агрономію** - технології вирощування культур, сталий розвиток рослинництва;
- **Ветеринарну медицину** - актуальні проблеми здоров'я тварин та новітні діагностичні підходи;
- **Галузеве машинобудування** - інженерні рішення для аграрної та промислової сфер;
- **Технології виробництва та переробки продукції тваринництва**;
- **Економіку та менеджмент** - сучасні моделі управління та економічні стратегії;
- **Публічне управління і адміністрування**;

- **Інформаційні системи та технології** - автоматизація, цифрові платформи, аналітика.

Кожен з учасників продемонстрував високий рівень володіння науковим інструментарієм, критичне мислення та прагнення впливати на розвиток своєї галузі.

У конференції взяли участь понад 150 молодих учених із закладів вищої освіти, наукових установ та дослідницьких центрів з різних регіонів України. Було подано більше ніж 160 тез доповідей.

Свої напрацювання представили здобувачі вищої освіти, аспіранти, викладачі та початківці-науковці, які щиро зацікавлені у вивченні сучасних наукових проблем та пошуку нових рішень.

Конференція вкотре довела, що молодіжна наука в Україні жива, динамічна й надзвичайно перспективна. Зустрічі такого формату сприяють:

- академічному розвитку учасників;
- формуванню нових міжінституційних зв'язків;
- обміну досвідом та ідеями;
- популяризації наукової діяльності серед молоді.

Матеріали конференції буде опубліковано у збірнику тез, який невдовзі з'явиться на сайті університету.

Сьогоднішній науковий форум — це ще один крок до побудови сильної, самостійної, конкурентоспроможної науки в Україні. Саме молоді науковці є рушієм змін, носіями нових ідей та майбутнім наукової спільноти.

Цей науковий форум став ще одним підтвердженням того, що **молодіжна наука в Україні — жива, глибока та надзвичайно перспективна**. Бажаємо всім учасникам нових досліджень, натхнення та невпинного прагнення до наукової істини!

Відділ аспірантури і докторантури висловлює подяку всім учасникам конференції за плідну роботу.

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

- 📍 Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький
- 📍 Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
- 📍 Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету, м. Івано-Франківськ
- 📍 ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього НАН України», м. Львів
- 📍 Інститут тваринництва НААН, м. Харків
- 📍 Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
- 📍 Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів
- 📍 Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів
- 📍 Міжрегіональна Академія Управління Персоналом, м. Київ
- 📍 Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне
- 📍 Національна академія Національної гвардії України, м. Харків
- 📍 Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ
- 📍 Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ
- 📍 Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», м. Одеса
- 📍 Akademię Kujawsko-Pomorską
- 📍 Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква
- 📍 Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
- 📍 Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», м. Львів

- 📍 Уманський національний університет садівництва, м. Умань
- 📍 Державний біотехнологічний університет, м. Харків
- 📍 Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
- 📍 Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків
- 📍 Національний транспортний університет, м. Київ
- 📍 Національний університет «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя
- 📍 Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів
- 📍 Національний університет харчових технологій, м. Київ
- 📍 Одеський державний аграрний університет, м. Одеса
- 📍 Одеський національний економічний університет, м. Одеса
- 📍 ПВНЗ «Європейський університет», м. Київ
- 📍 Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
- 📍 Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, м. Полтава
- 📍 Сумський державний університет, м. Суми
- 📍 Сумський національний аграрний університет, м. Суми
- 📍 Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків
- 📍 Український державний університет науки і технологій, м. Дніпро
- 📍 Український науково-дослідний інститут продуктивності агропромислового комплексу, м. Київ
- 📍 Університет трансформації майбутнього, м. Чернігів
- 📍 Філія «Кропивницький агропромпродуктивність»
- 📍 Філія «Полтава агропромпродуктивність»
- 📍 Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків
- 📍 Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків
- 📍 Хмельницький національний університет, м. Хмельницький
- 📍 Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці
- 📍 Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, м. Чернівці

7

Бараболя Ольга, к.с.г.-н., доцент, доцент кафедри рослинництва
Прудкий Тарас, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЯКОСТІ СЕРЕДНЬОСТИГЛИХ СОРТІВ КАРТОПЛІ

Картопля (*Solanum tuberosum* L.) є основною сільськогосподарською культурою, що має важливе значення для продовольчої безпеки і економіки України. Середньостиглі сорти картоплі займають важливу роль у виробництві завдяки своїй здатності забезпечувати хорошу врожайність і якість бульб при оптимальних технологіях вирощування. Такий тип сортів, що мають вегетаційний період від 90 до 110 днів, демонструє високий потенціал продуктивності та пристосованість до різних агрокліматичних умов [1].

Однією з ключових особливостей середньостиглих сортів є їхня добре розвинена коренева система. Це дозволяє їм ефективно використовувати ґрунтову вологу і бути стійкими до посух, що є важливим фактором для забезпечення стабільної врожайності. Крім того, такі сорти картоплі мають здатність швидко нарощувати зелену масу, що є важливим етапом на шляху до формування здорових і високоякісних бульб. Розвинене листя допомагає створювати оптимальні умови для розвитку бульб, знижуючи температуру ґрунту під час спеки та підтримуючи стабільну вологість, що сприяє збереженню води в ґрунті.

Сорти картоплі, що вирощуються в умовах Лісостепу України, такі як Слов'янка, Дніпрянка, Тірус та Либідь, мають середню урожайність 35-45 т/га за сприятливих умов. Ці сорти добре адаптовані до регіональних умов і здатні демонструвати хороші показники за належного агрономічного догляду та правильного управління технологією вирощування [2].

Описані біологічні та агротехнічні особливості середньостиглих сортів картоплі справді мають велике значення для підвищення ефективності виробництва та покращення якості врожаю. Зменшення стресу для рослин у умовах нестабільного зволоження завдяки добре розвиненій кореневій системі та листовому покриву є ключовим фактором для забезпечення стабільної продуктивності картоплі. Інтенсивний фотосинтез, завдяки якому накопичуються вуглеводи в бульбах, сприяє високому вмісту крохмалю, що є основною ознакою якості картоплі. Вміст крохмалю, що варіюється від 13 до 18%, є важливим параметром для визначення товарних характеристик картоплі. Зокрема, якщо частка бульб із вмістом крохмалю понад 16% може досягати 85–90% врожаю, це свідчить про ефективність агротехнологій, які застосовуються [3].

Також важливим є те, що середньостиглі сорти картоплі демонструють хорошу стійкість до хвороб, таких як фітофтороз. За умов своєчасної обробки фунгіцидами рівень ураження не перевищує 5–8%, що є значним досягненням

порівняно з іншими сортами, які можуть мати на 20–25% вищий рівень зараження. Це дозволяє зменшити втрати врожаю та забезпечити більшу стабільність в умовах змінного клімату.

Вибір оптимальних агротехнічних заходів є важливим для досягнення високої врожайності. Правильне внесення добрив, своєчасне зрошення, боротьба з бур'янами та шкідниками — це фактори, що безпосередньо впливають на загальну продуктивність та якість картоплі. Ґрунти, багаті на органічні речовини, такі як суглинні та чорноземні, створюють оптимальні умови для розвитку кореневої системи та забезпечення хороших умов для росту рослин [4].

Збалансоване внесення добрив є критичним для досягнення бажаних результатів. Недостаток або надлишок певних елементів, таких як азот, калій та фосфор, може значно вплинути на розвиток рослин. Наприклад, надлишок азоту може спричинити надмірне розростання вегетативної маси, що негативно позначається на формуванні та якості бульб, тоді як дефіцит калію й фосфору може знизити стійкість картоплі до механічних пошкоджень і погіршити її товарні якості.

Отже, забезпечення оптимальних агротехнічних умов, грамотне управління зволоженням, внесення добрив та боротьба з хворобами і шкідниками є ключовими аспектами для отримання високоякісного врожаю картоплі, зокрема середньостиглих сортів [2].

Ви правильно підкреслили важливість дотримання агротехнічних норм, таких як оптимальні норми висіву, для досягнення високої врожайності та якості бульб. Відстань між бульбами та рядками справді має прямий вплив на інтенсивність росту картоплі. Надмірна густота посіву може викликати конкуренцію між рослинами за вологу та поживні речовини, що призводить до зменшення розміру бульб і збільшення кількості дрібних бульб, що є менш товарними. У той же час, занадто рідкісні посіви можуть призвести до втрат врожаю з одиниці площі, оскільки кожна рослина не отримує достатньо простору для оптимального розвитку.

Механічні пошкодження під час збирання — ще один важливий фактор, що впливає на якість картоплі. Нерівномірне збирання або невірно налаштована техніка можуть призвести до пошкодження бульб, що негативно впливає на їхній товарний вигляд і стійкість до зберігання. Це може знизити рівень якості бульб і зробити їх менш придатними для тривалого зберігання, а також зменшити їх комерційну цінність. Тому правильне налаштування техніки та ретельний контроль за процесом збирання є важливими умовами для збереження високих показників товарності продукції [3].

Враховуючи ці фактори, можна стверджувати, що врожайність і якість бульб середньостиглих сортів картоплі — це результат комплексного підходу, що включає належний вибір технології вирощування, оптимальні агротехнічні практики, увагу до кліматичних умов та стану здоров'я рослин. Всі ці елементи разом сприяють отриманню високоякісного врожаю картоплі, здатного

задовольнити вимоги ринку.

Зокрема, активний розвиток нових технологій у сільському господарстві, таких як покращення якості насіння, використання високоякісних добрив і сучасних засобів захисту рослин, дійсно дозволяє підвищити врожайність на 10–15% порівняно з традиційними методами вирощування. Це є важливим чинником для аграріїв, що прагнуть збільшити ефективність виробництва та підвищити конкурентоспроможність української картоплі на ринку [5].

Таким чином, комплексний підхід до технологій вирощування картоплі, використання новітніх досягнень у галузі агрономії та контролювання всіх етапів виробництва дозволяють забезпечити високі показники врожайності та якості бульб.

Список використаних джерел:

1. Бараболя О.В., Прудкий Т. А. Особливості споживання картоплі – реалії світового ринку. «Хімія, біотехнологія, екологія та освіта» : збірник матеріалів VII Міжн наук-практ інтернет-конф. Полтава, 17-18 травня 2023. Полтава, ПДАУ, 2023 С 432-434.
2. Бараболя О.В., Прудкий Т.А. Правильне зберігання картоплі - запорука збереження урожаю. «Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування». Міжн. наук-практ інтернет-конф присвячена 90-річчю з дня народження професора Г. П. Жемели Полтава 30 вересня 2023 р. ПДАУ 2023 С. 237-240.
3. Панченко К. В., Бараболя О. В. Використання сучасних технологій у вирощуванні картоплі. «Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва». Мат Всеукр науковопрактичної інтернет-конференції 25 квітня 2023 року, Полтава. ПДАУ, 2023. С 40-43.
4. Бараболя О.В., Прудкий Т. А. Якість зберігання картоплі залежно від ураження хворобами. *Ефективне функціонування екологічно-стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти.* матеріали VIII міжнародної науково-практичної інтернет – конференції. 12 грудня 2024 року, Полтава: ПДАУ, 2024. С. 27-29.
5. Arendarenko V., Semenov A., Kharak R., Padalka V., Antonets A., Liashenko S., Oprara N., Barabolia O., Prudkyi T. and Drozhchana O. (2024). The mechanical method of collecting the colorado potato beetle (*Leptinotarsa decemlineata* SAY, 1824, *Coleoptera, Chrysomelidae*) using a device with passive working elements. *International Journal of Agricultural Technology* 2024 Vol. 20(5):1755–1764

